

Žatevný výjazd 2026

Slovenskí poľnohospodári už niekoľko týždňov zbierajú tohtoročnú úrodu hustosiatych obilnín. Dlhodobo najskoršia žatva vôbec, ktorá sa začala 10. júna v okrese Komárno, sa však rozbieha pomaly. Hoci od prvého zákosu uplynulo už 22 dní, pozbieraných máme pravdepodobne maximálne len tretinu hustosiatych obilnín a repky. K dnešnému dňu (2.7.) by bolo preto veľmi špekulatívne a nezodpovedné vysloviť odhady úrod a množstvo strát v tohtoročnej produkcii obilia a repky.

Tohtoročná žatva sa začala vo všeobecnosti o 7 - 14 dní skôr oproti bežným rokom v závislosti od regiónu. Napriek historicky skorému začiatku postupuje žatva rôznym tempom, vo väčšine regiónov sa rozbieha pomaly. Dôvodom je počasie a rôzna vlhkosť obilia. Poľnohospodári tak čakajú, kým sa zlepšia parametre vlhkosti zrna a slamy, aby mohli úrodu zbierať.

Prvé výsledky žatvy sú veľmi rôznorodé až rozporuplné. Niektoré polia aj prekvapili vzhľadom na sucho, no niektoré jednoznačne potvrdili očakávané veľké sklamanie. Extrémne sucho na jeseň, slabé zásoby snehu, menej vlahy na jar a najmä počas apríla, ktorý bol podľa SHMÚ vôbec najsuchším aprílom od roku 1881, ukazuje svoj vplyv na úrodu. Obilniny a repka v mnohých lokalitách rástli vo vlhkovom strese, boli nízke, zle odnožovali. V presušenej pôde s prasklinami sa doslova trápili. Vzhľadom na nerovnomerne rozložené zrážky za ostatné mesiace však máme aj pestovateľov, pre ktorých sú prvé výsledky žatvy príjemným prekvapením. Skutočne v tomto roku úspech v žatve závisí od lokality, zrážok, vetra, typu pôd, kondície a odrody konkrétnej plodiny.

Podiel doteraz pozberanej výmery je v regiónoch, kde sa už žatva začala, veľmi rôznorodý následkom rôznej vlhovej situácie. Za celé územie Slovenska sú hustosiate obilniny pozberané približne na 16 % výmery, repka na 21 % výmery. Tieto údaje sú iba za členskú základňu SPPK a za regióny, kde má SPPK zastúpenie a má k dispozícii číselné podklady.

žatevného výjazdu sa zúčastnil predseda vlády SR a minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Aké sú prognózy žatvy 2026:

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora očakáva od tohtoročnej žatvy:

- výrazné regionálne až lokálne rozdiely v množstve spadnutých zrážok
- výrazné regionálne až lokálne rozdiely v množstve a kvalite úrody hustosiatych obilnín a repky
- rekordné úrody z minulého roka sa v roku 2026 nebudú opakovať
- nový ukazovateľ tohtoročnej žatvy je, že v regiónoch očakávame výpadky krmovín – zníženie objemu vyrobenej slamy, sena, pasienkovej hmoty, čo je zlým signálom pre všetkých chovateľov hospodárskych zvierat. Nepriaznivý dopad očakávame najmä v sektore chovu dojníc, keďže ten je okrem zníženého objemu krmovín aktuálne už mesiace skúšaný aj európskou mliečnou krízou, výraznými zásobami mlieka a prepadom odbytových cien.

Vývoj ďalšieho priebehu žatvy bude závisieť predovšetkým od počasia a dozrievania jednotlivých plodín v rámci regiónov. Žatva sa ešte len začala, až v sklade je preto možné konštatovať výšku úrody a ešte vôbec nie cenu, za ktorú budú pestovatelia úrodu predávať. Predčasnosť akýchkoľvek odhadov úrod dokazuje napríklad prietrž mračien v okrese Stará Ľubovňa 29. júna, ktorá bola sprevádzaná poľahnutím obilia, ale aj hospodárskymi škodami vrátane strhnutých striech. Zároveň ani tohtoročnej žatve sa nevyhýbajú požiare porastov a poľnohospodárskej techniky. Apelujeme preto na opatrnosť pri žatve.

Stav krmovinej základne

Slama z obilnín na ornej pôde: z dôvodu sucha je nízka úroda slamy, čo bude znamenať jej nedostatok pre chov zvierat.

Krmoviny na ornej pôde: prvá kosba lucerny má výpadok z prvej kosby 30-40 %. Druhá kosba lucerny má zatiaľ viac ako 50% výpadok produkcie. Extrémne sucha a teploty sťažujú priebeh senážovania, lebo hmota presychá a má nevhodnú (nízku) vlhkosť.

Trvalé trávne porasty: úroda pasienkov pre hovädzí dobytok a ovce je polovičná oproti bežným rokom.

Seno: výpadok sena je v rozmedzí 40-50%. Staré zásoby sena sú už takmer na nule, nových bude menej. Prioritou našich chovateľov bude, aby sa seno skrmilo na Slovensku našimi hospodárskymi zvieratami. Štandardne sa totiž seno aj vyváža, no tento rok ho potrebujeme mať doma, v našich maštaliach.

Poľnohospodári nevyhnutne potrebujú usmernenie k stavu riešenia sucha z hľadiska priamych platieb a neprojektových opatrení.